

18-11-2014
AN

Inklusion – Myndiggørelse – Mangfoldighed **Guidelines for undervisere og ledere i voksenundervisningen**

Outreach – Empowerment – Diversity (OED) er et europæisk projekt med deltagelse af 17 organisationer i 14 lande, heriblandt Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) fra Danmark. Projektet er støttet med midler fra Grundtvig-programmet.

Formålet med projektet har været

- At håndtere behovet for at inkludere marginaliserede grupper i læringsaktiviteter og informere om hvordan det kan organiseres
- At øge mangfoldigheden i voksenundervisningsinstitutioner ved at inddrage deltagerne i undervisningens tilrettelæggelse
- At klæde deltagerne på til at blive aktive europæiske medborgere

Projektet har resulteret i tre publikationer. Den ene er en samling 'good practice' eksempler. Den anden er et sæt metodiske 'guidelines' til ledere, planlæggere og undervisere i voksenundervisningssektoren. Og den tredje indeholder 'policy'-anbefalinger til beslutningstagere på hhv. europæisk og nationalt niveau samt til udbydere af voksenundervisning. Alle tre publikationer findes på engelsk, nogle af dem også oversat til bl.a. fransk, på netværkets hjemmeside: www.oed-network.eu. Nedenfor findes et resumé af 'guidelines' på dansk udarbejdet af Agnethe Nordentoft, DFS.

Introduktion

Aktivt medborgerskab betyder at den enkelte har evne, mulighed og vilje til at deltage i forskellige sfærer i samfundet: arbejde, civilsamfundet, politik og kultur. I den betydning er det at deltage i voksenundervisning en politisk handling! Det er gennem hverdagslivet og dets udfordringer man lærer. Den bedste og mest meningsfyldte måde at lære aktivt medborgerskab er ved at praktisere det, som en slags erfaringspædagogik. Aktivt medborgerskab omfatter viden, holdninger og færdigheder omsat i individuelle og kollektive/fælles handlinger.

Demokratiske læremål:

At deltageren er aktivt involveret gennem dialog og kritisk refleksion. Delelementer i denne læringsproces:

- Selvberoende
- Demokratiske værdier ppå basis af menneskerettigheder
- Viden om rettigheder og krav
- Viden om samfundets indretning og institutioner
- Evne til kritisk at vurdere information
- Evne til kritisk tænkning
- Evne til at kommunikere (hensigtsmæssigt)
- Evne til at organisere
- Evne til at analysere magtstrukturer og søge indflydelse

- Evne til at danne sig og udtrykke en mening

Grundprincipper

1. indledende kontakt = strategi for opsøgende virksomhed ift.- marginaliserede grupper
 - få et ansigt på
 - finde mønstre i gruppens adfærd
 - peer to peer, ”en af deres egne”
 - tænke langsigtet
2. etablerede skræddersyede læringsforløb
 - afdække behov
 - afdække styrker
 - gennem vejledning – IKKE tests
 - fjerne / sænke / imødekomme adgangsbarrierer: det faglige niveau, praktikaliteter som børnepasning, forlægge undervisningen til deltageres egne tilholdssteder
3. inddrage deltagerne i undervisning
 - et venligt og indbydende miljø
 - gennemføre undervisningen på ”utraditionelle” steder: en park, en kantine – svært at overføre fra en kontekst til en anden(!)
 - inddrage alle typer materialer: billeder, film, ekskursioner, arbejdspladser, museer, biblioteket, rådhuset, gæstelærere
 - deltageres input som værdifulde, aflæse behov, erfaringer, ønsker, løbende feedback = Underviseren taber måske kontrollen
 - lade deltagerne lære fra sig/ studiecirkel-metoden
 - tydeliggøre læringsudbyttet
 - tilrettelægge og rekruttere mhp. mangfoldighed på holdet
 - tydeliggøre og anerkende værdien i mangfoldighed
4. inddrage deltagerne i undervisningen på et *strukturelt* niveau
 - tilrettelægger kurset i fællesskab
 - afdække deltageres ønsker og tilrettelægge på det grundlag
 - (frem)vise deltageres produkter/ resultater
 - lade gamle deltagere introducere/vejlede nye deltagere
 - peer-to-peer
5. bedre overgange/brobygning før og efter kurset
 - løbende dialog og feedback
 - sætte fokus på læringsudbyttet og hvordan det kan bruges/ relatering/ transfer
 - erhvervs- og uddannelsesvejledning
 - lade tidligere deltager fungere som rollemodeller
 - ”læringshelte”
 - åbne døre til det omgivende samfund/ etablere faste partnerskaber: virksomheder, forvaltninger, frivillige organisationer
 - etablere netværk, erfagrupper
 - ”livliner”

